

Projekt

z dnia 21 lutego 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 3 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Turawa na lata 2020 – 2025 za rok 2021**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 pkt ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U.z 2020 r. poz. 1372 z późn.zm.) oraz art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), Rada Gminy Turawa uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Turawa na lata 2020 – 2025 za rok 2021, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Turawa

Robert Sobczyk

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE TURAWA NA LATA 2020 – 2025 ZA ROK 2021

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2025 został przyjęty uchwałą Nr XXIV/135/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 22 października 2020 r.

Koordinowanie, monitorowanie oraz czuwanie nad prawidłowym wykonywaniem zadań wynikających z Programu powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Turawie. Głównymi celami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest poprawa dostępności i skuteczności pomocy kierowanej do osób i rodzin zagrożonych i doznających przemocy, podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, a także wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Turawa, przede wszystkim osób doznających przemocy w rodzinie, jej sprawców, ale również świadków. W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje oraz organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie.

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy osobom uwikłanym w przemoc, a co za tym idzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

W celu wypracowania sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy w rodzinie powołany został Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Turawa, działający na podstawie Uchwały nr XXVIII/96/2020 z dnia 6.04.2020 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zespół ten składa się z 17 osób – przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorów sądowych, oraz przedstawiciele podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Głównym zadaniem zespołu jest podjęcie czynności mających na celu poprawę sytuacji w rodzinach dotkniętych przemocą.

I. Informacje ogólne.

1. **Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Turawa** funkcjonuje na podstawie:

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz.1249 z późn. zm.),

- Uchwały Rady Gminy Turawa nr XXIV/135/2020 z dnia 22.10.2020 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Turawa na lata 2020- 2025,

- Uchwały Rady Gminy Turawa nr XXVIII/96/2020 z dnia 6.04.2020 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

2. **Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Turawa** działają na podstawie wymienionych aktów prawnych oraz porozumień zawartych pomiędzy Gminą Turawa reprezentowaną przez Wójta Gminy Turawa a instytucjami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu:

- Porozumienia nr 11/ZI/2020 zawartego dnia 31.08.2020 r. pomiędzy Gminą Turawa a Caritas Diecezji Opolskiej, ul. Szpitalna 5A w Opolu – 1 osoba,

- Porozumienia nr 5/ZI/2020 zawartego dnia 12.08.2020 r. pomiędzy Gminą Turawa a Stowarzyszeniem „Nasza Zawada”, ul. Luboszycka 43 w Zawadzie – 3 osoby,

- Porozumienia nr 8A/ZI/2020 zawartego dnia 8.20.2020 r. pomiędzy Gminą Turawa a Komendą Miejską Policji w Opolu, ul. Leona Powolnego 1, w Opolu – 3 osoby,
- Porozumienia nr 3/ZI/2020 zawartego dnia 12.08.2020 r. pomiędzy Gminą Turawa a Gminnym Zespołem Ekonomiczno – Administracyjnym Szkół w Turawie – 4 osoby,
- Porozumienia nr 1/ZI/2020 zawartego dnia 11.08.2020 r. pomiędzy Gminą Turawa a Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Turawie, ul.Opolska 39c, w Turawie – 3 osoby,
- Porozumienia nr 2/ZI/2020 zawartego dnia 12.08.2020 r. pomiędzy Gminą Turawa a Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie, ul.Opolska 39c, w Turawie – 1 osoba, oraz wskazani przez Prezesa Sądu Rejonowego w Opolu kuratorzy zawodowi dla dorosłych i ds. rodzinnych i nieletnich – 2 osoby.

3. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Turawa jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, o których mowa w art.9a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w szczególności przez:

- a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- b) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- c) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie

II. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

W 2021 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, z tego 1 posiedzenie zdalne – 31 marca 2021 r. i 3 posiedzenia stacjonarne – 28 czerwca 2021 r., 16 września 2021 r. i 22 grudnia 2021 r. Zdalna formuła posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Turawa spowodowana sytuacją epidemiczną polegała na wymianie informacji, sugestii i pomysłów pomiędzy Członkami Zespołu za pośrednictwem poczty elektronicznej. Forma ta umożliwiła nie tylko wywiązanie się z ustawowego obowiązku organizowania posiedzeń Zespołu co najmniej raz na kwartał, lecz przede wszystkim dostarczyła wiedzy Członkom Zespołu Interdyscyplinarnego na temat aktualnie toczących się spraw związanych z występowaniem zjawiska przemocy w Gminie Turawa.

W ramach posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w 2021 roku:

- omówiono sprawozdanie z przebiegu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego za 2020r.,
- wybrano Joannę Nałęcz (GOPS w Turawie) na Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego, Joannę Cieplik – Sokołowską (PSP w Zawadzie) na Zastępcę Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, oraz Ewę Borecką (PSP w Turawie) na Sekretarza Zespołu Interdyscyplinarnego
- omówiono przepisy na podstawie, których został powołany i funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny – Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Turawa,
- omawiano podejmowane przez Zespół działania, dane statystyczne z realizacji procedur NK,
- omawiano podejmowane przez przedstawicieli instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego działania edukacyjne i profilaktyczne mające na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy,
- omawiano sytuację rodzin zamieszkujących Gminę Turawa, w których prowadzona była procedura Niebieskiej Karty i zachodziło podejrzenie występowania przemocy w rodzinie,
- z uwagi na pojawiające się przestępstwa popełniane wobec dzieci, w szczególności zagrożenia wynikające z częstotliwości funkcjonowania online przedstawiano uwagi i spostrzeżenia dotyczące

zapobiegania tego typu działaniom oraz konieczność edukacji rodziców pod kątem zagrożeń płynących z dostępu dzieci do internetu,

➤ Podkreślano ważność reakcji służb pomocowych w sprawach związanych z przemocą oraz konieczność edukacji w tym zakresie,

➤ na wniosek Sądu Rejonowego w Opolu dokonano zmiany członka Zespołu Interdyscyplinarnego (w miejsce Pani Elżbiety Andrejczuk powołano pana Tomasza Durałek - kuratora zawodowego dla dorosłych)

III. Realizacja procedury Niebieska Karta.

W przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu stosowania przemocy wobec członków rodziny i zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie Niebieskiej Karty - formularza A przez przedstawiciela jednego z podmiotów wymienionych w art. 9d ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj. przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty lub ochrony zdrowia.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Turawa tworzył grupy robocze. Prace w ramach grup roboczych prowadzone były w zależności od problemów występujących w indywidualnych przypadkach lub wynikających z potrzeb zgłaszanych przez zespół interdyscyplinarny. W 2021r. odbyło się 20 spotkań grup roboczych.

1. W 2021 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 9 Niebieskich Kart z czego:

- 1 karta wszczęta przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie,
- 1 karta wszczęta przez Komendę Miejską Policji w Opolu,
- 6 kart wszczętych przez Komisariat Policji w Ozimku,
- 1 karta wszczęta przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu.

2. W 2021r. prowadzono procedury „Niebieska Karta” w 19 rodzinach z czego :

- w 1 rodzinie kontynuowano procedurę Niebieskiej Karty rozpoczętą w 2018r,
- w 9 rodzinach kontynuowano procedurę Niebieskiej Karty rozpoczętą w 2020r.
- w 1 rodzinie osobie stosującej przemoc zostały postawione zarzuty i wszczęte zostało postępowanie karne
- w 2 przypadkach wszczęta procedura dotyczyła przemocy wobec dwójki małoletnich dzieci, z których jedno doznawało przemocy i jedno było jej świadkiem,

3. W 2021r. zakończono 11 procedur Niebieskiej Karty z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego jej stosowania oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W związku z wszczęciem procedur Niebieskiej Karty, do pracy w danej rodzinie powoływane są tzw. grupy robocze w skład których wchodzi specjaliści różnych instytucji pomocowych. Skład grup roboczych jest zróżnicowany i uzależniony od problematyki występującej w danej rodzinie. Specjaliści zajmujący się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach, zgodnie z procedurą Niebieskiej Karty, dokonują diagnozy sytuacji rodzinnej wypełniając formularz NK – C z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą oraz formularz NK – D z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie. Tworzą indywidualne plany działania dla poszczególnych rodzin, w oparciu o które podejmują działania w ramach swoich kompetencji.

W każdej rodzinie, objętej procedurą Niebieskiej Karty dokonano diagnozy zjawiska przemocy przez powołane grupy robocze, zajmujące się zbieraniem informacji, oceną realnego zagrożenia, weryfikacją zeznań, informowaniem o możliwościach skorzystania z różnych form pomocy: psychologicznej, prawnej, socjalnej, medycznej itp. Dla każdej osoby dotkniętej przemocą w rodzinie w ramach

procedury Niebieskiej Karty opracowany był Indywidualny plan pomocy. Sytuacja rodzin dotkniętych przemocą na bieżąco była monitorowana przez pracowników socjalnych oraz Policję, a sytuacja małoletnich dzieci przez pracowników oświaty.

Na bieżąco prowadzone były działania instytucji mające zapobiegać występowaniu przemocy w ramach procedury Niebieska Karta:

- 1) **Policja** - działania podejmowane przez dzielnicowych Komisariatu Policji polegają na systematycznych wizytach sprawdzających stan bezpieczeństwa osób, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informowaniu ich o prawach i możliwościach uzyskania pomocy, przeprowadzaniu rozmów prewencyjnych z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy i informowaniu o konsekwencjach niewłaściwych zachowań.
- 2) **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej** - pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie pozostają w systematycznym kontakcie z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy. Podejmowane przez nich działania mają na celu monitorowanie sytuacji osób i rodzin i sprawdzanie ich stanu bezpieczeństwa. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie prowadzą również rozmowy prewencyjne z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy. Osoby objęte procedurą Niebieskiej Karty mobilizowane są do kontaktu z psychologiem, udziału w grupach wsparcia oraz możliwości udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych. Udzielane było także poradnictwo w zależności od potrzeb osoby lub rodziny. Udzielane jest wsparcie i pomoc zgodnie z oczekiwaniami osób dotkniętych przemocą, a także ukierunkowanie w podejmowanych działaniach. Ponadto, kierowane są zawiadomienia do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 par. 1 kk, a także wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań w stosunku do osób mających problem z alkoholem lub innymi używkami. W 2021 r. ZI skierował do GKRPA w Turawie 2 takie wnioski.
- 3) **Placówki oświatowe** - działania przedstawicieli szkół i przedszkoli koncentrują się na pomocy dzieciom, a dotyczą pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie porad, konsultacji, obserwacji pod kątem niepokojących zachowań ucznia. Prowadzona jest również współpraca z rodzicami. Ponadto w razie konieczności kierowane są wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny czy zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa dot. znęcania.
- 4) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie** - w ramach wsparcia procedur NK motywuje osoby mające problem z alkoholem do utrzymywania abstynencji, do podjęcia terapii odwykowej.
- 5) **Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej** - kuratorzy nadzorują zachowanie i sposób funkcjonowania osoby skazanej za znęcanie się nad rodziną, przeprowadzają rozmowy prewencyjne, kontrolują przestrzeganie przez skazanego zaleceń sądu dotyczących np. powstrzymywania się od spożywania alkoholu. Dodatkowo sprawdzany jest stan bezpieczeństwa domowników. W przypadku ograniczenia władzy rodzicielskiej nadzór dotyczy kontroli nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej.

W związku z interdyscyplinarnym charakterem pracy z rodziną doświadczającą przemocy, kluczową kwestią jest koordynacja działań różnych podmiotów zaangażowanych w realizację uzgodnionego planu działania.

Działalność Zespołu nadal opiera się na pracy wielu osób, podkreślić jednak należy, iż interdyscyplinarne współdziałanie przedstawicieli służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, daje możliwość głębszego wniknięcia i rozpoznania środowiska rodzinnego oraz pozwala na trafniejsze postawienie diagnozy sytuacji, w jakiej rodzina się znalazła. Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych w jakich się znalazły, co w efekcie przyczynia się do ograniczenia skali zjawiska przemocy w rodzinach zamieszkałych na terenie Gminy Turawa.

UZASADNIENIE

Na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2021 r. poz.1249 z późn. zm.) poprzez zapis art. 6 ust. 2 pkt 1 został nałożony na samorząd gminy obowiązek opracowania i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Z uwagi na dynamikę zmian społecznych oraz potrzebę wsparcia rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie – przemocą domową istnieje konieczność podejmowania działań zapobiegających występowaniu przemocy w rodzinie oraz korygowanie takich zachowań poprzez wyznaczanie nowych celów.

Podstawę Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Turawa na lata 2020 – 2025 stanowi podejście interdyscyplinarne obejmujące współpracę wielu instytucji oraz organizacji pozarządowych i zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, jak i ochronę osób doznających przemocy w rodzinie. Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.